

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	21-10-2025
Zaaknummer	1447751
Portefeuillehouder	De heer M.J.R. Marshall, wethouder
Onderwerp	Raadsmededeling septembercirculaire 2025

1. Kennisnemen van

De effecten van de septembercirculaire 2025.

2. Inleiding

Met deze raadsmededeling informeren we u, voorafgaand aan de meningsvormende behandeling van de Begroting 2026, over de uitkomsten van de septembercirculaire 2025 voor Gooise Meren en de consequenties voor het financieel meerjarenbeeld 2025 – 2029.

3. Kernboodschap

Deze septembercirculaire bevat met name een tweetal incidentele effecten voor resp. 2025 en 2026. Daarnaast zien we als structurele component positieve hoeveelheidsverschillen die deels worden tenietgedaan door een lager accres en een lagere uitkering uit het BTW compensatiefonds.

Per saldo hebben de aanvullingen ten opzichte van het financieel beeld in de Begroting 2026 een licht positief effect.

In de voorliggende Begroting 2026 zijn diverse keuzes gemaakt om te komen tot een meerjarig structureel sluitende begroting. Omdat de vrije ruimte in deze septembercirculaire in de komende jaren afneemt en naar nihil tendeeft handhaven we die keuzes.

Tabel 1: September circulaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
Mutaties uitkering Gemeentefonds	2.882 V	2.997 V	474 V	288 V	134 V
Waarvan te bestemmen mutaties	817 V	2.453 V	152 V	144 V	132 V
Vrij besteedbare ruimte sept circulaire 2025	2.065 V	544 V	322 V	144 V	2 V

4. Consequenties

4.1 Taakmutaties

In iedere circulaire worden door het Rijk extra middelen toegekend voor specifieke activiteiten. De gelden voor onderstaande activiteiten zijn door het Rijk niet geoormerkt maar dienen als voorbeeld om te illustreren met welke kosten gemeenten geconfronteerd worden. We voegen deze extra middelen voorlopig toe aan de specifieke budgetten maar verwerken ze definitief na een concreet plan van aanpak over de inzet van de extra middelen.

Versterking omgevingsveiligheidsdiensten

De VNG, namens de gemeenten, en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) zijn overeengekomen dat bepaalde taken van het vervolg op de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid (MVO) door gemeenten worden uitgevoerd. Het gaat om wettelijke taken op het terrein van de omgevingsveiligheid.

Capaciteit decentrale overheden Klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. In 2026 wordt een totaalbedrag van ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 t/m 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald. Deze decentralisatie-uitkering bestaat uit basisfinanciering en planfinanciering. Alle gemeenten ontvangen basisfinanciering ten behoeve van de vergroting van hun capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Daarnaast zijn aanvullend middelen beschikbaar voor gemeenten die in 2024 of 2025 planfinanciering hebben aangevraagd voor bijvoorbeeld het instellen van een zero emissie-zone, het aanleggen van zonneweiden of windparken en het aardgasvrij maken van woningen. Gemeenten aan wie in 2024 of 2025 planfinanciering is toegezegd, kunnen op deze middelen rekenen tot het plan is afgerond (mits dit voor 2030 is) of de maximale termijn voor de planfinanciering is bereikt (tot 2030). Na afronding van deze plannen (mits dit voor 2030 is) worden deze planfinancieringsmiddelen herverdeeld over gemeenten zodat aanvullende plannen gefinancierd kunnen worden.

Overheidsbrede dienstverlening

De SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) wordt vanaf 2026 omgezet naar de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Via deze decentralisatie-uitkering worden gemeenten gefaciliteerd om laagdrempelige en empathische ondersteuning te bieden bij regelzaken met de (digitale) overheid en om hun regierol in het lokale netwerk in te vullen. Hiervoor is vanaf 2026 een structurele bijdrage beschikbaar. Met deze decentralisatie-uitkering kunnen gemeenten, vanuit hun regierol, lokaal bepalen waar en welke vorm van ondersteuning het meest passend is.

Rijksvaccinatieprogramma

Per 1 januari 2025 worden er op advies van de Gezondheidsraad verschillende wijzigingen aangebracht in het vaccinatieschema van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Dit betekent dat sommige vaccinaties op een andere leeftijd aangeboden worden en dat er voor bepaalde leeftijdscohorten inhaalcampagnes nodig zijn. Deze veranderingen in het RVP schema hebben daarmee ook gevolgen voor de taken van gemeenten vanwege hun verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering van het RVP. Gooise Meren verstrekt deze extra middelen aan de regionale GGD als uitvoerende instantie.

Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024

Naar aanleiding van de eerdere afspraken in het voorjaar met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het kabinet besloten tot compensatie van de incidentele tekorten 2023 en 2024 in de jeugdzorg. Gemeenten ontvangen in totaal € 728 miljoen van het Rijk die ze kunnen inzetten ter ondersteuning van de transformatie van de Jeugdhulp conform de afspraken in de Hervormingsagenda. Het gaat dan om het versterken van de sociale basis en stevige lokale teams, met tevens aandacht voor het verbeteren van kind- en gezinsbescherming en de bredere integrale aanpak sociaal domein. In het tweede Voortgangverslag 2025 is al € 1 miljoen aanvullend budget aangevraagd, waarmee dat deel nu als vrij besteedbaar wordt aangemerkt.

Implementatie Participatiewet in balans

Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans is een initiatief om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, met name door meer maatwerk, versoepeling van regels en een menselijkere aanpak.

Wet integrale suïcidepreventie

Op 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidespreventie in werking. Gemeenten worden op grond van deze wet geacht suïcidepreventie in hun gezondheidsbeleid op te nemen en uit te voeren.

Toezicht gastouderopvang

De Eerste Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel om de kwaliteit van gastouderopvang beter te waarborgen. De wetswijziging leidt tot meerkosten voor toezicht en handhaving op de gastouderopvang. De hiervoor beschikbaar gestelde extra middelen kunnen worden aangewend voor het aanpassen van het toezicht en handhaving in voorbereiding op de nieuwe kwaliteitseisen, bijvoorbeeld voor training/scholing van inspecteurs. Ook kunnen de middelen worden ingezet voor structurele uitbreiding van de duur van een inspectie bij een voorziening voor gastouderopvang en bij een gastouderbureau. De reeks kent een incidentele component die is bedoeld voor de uitbreiding van de duur van het eerste inspectiebezoek na invoering van de nieuwe kwaliteitseisen.

Gooise Meren verstrekt deze extra middelen aan de regionale GGD als uitvoerende instantie.

LPO aanvullende post Jeugdhulp

Dit betreft de op de zogenoemde Aanvullende Post gereserveerde middelen voor loon- en prijsbijstelling die samenhangen met de voor Jeugdzorg gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord Rutte IV. De middelen voor de jaren 2024 en 2025 zijn reeds in de meicirculaire 2023 aan de algemene uitkering toegevoegd. Nu worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld naar de algemene uitkering.

Tabel 2: September circulaire 2025	2025	2026	2027	2028	2029
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
Uitkering Gemeentefonds in Meerjarenbegroting 2025	111.369 V	113.444 V	113.270 V	110.951 V	112.093 V
Uitkering Gemeentefonds sept circulaire 2025	114.251 V	116.440 V	113.745 V	111.239 V	112.228 V
Mutatie	2.882 V	2.997 V	474 V	288 V	134 V
<i>Waarvan te bestemmen</i>					
Versterking omgevingsveiligheidsdiensten	11 V	14 V	14 V	11 V	
Capaciteit decentrale overheden Klimaat- en energiebeleid (CDOKE)		2.269 V			
Overheidsbrede dienstverlening		50 V	50 V	50 V	50 V
Rijksvaccinatieprogramma	7 V				
Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	728 V				
Implementatie Participatiewet in balans	71 V	30 V	7 V	2 V	2 V
Wet integrale suïcidepreventie		30 V	30 V	31 V	31 V
Toezicht gastouderopvang		4 V	5 V	5 V	4 V
LPO Aanvullende Post Jeugdhulp		56 V	46 V	46 V	46 V
Totaal bestemde middelen	817 V	2.453 V	152 V	144 V	132 V
Vrij besteedbare middelen sept circulaire 2025	2.065 V	544 V	322 V	144 V	2 V
<i>waarvan:</i>					
Accres/LPO	60 V	173 N	343 N	442 N	550 N
BCF	231 N	281 N	281 N	281 N	281 N
Overig	2.237 V	997 V	946 V	867 V	832 V

4.2 Vrij besteedbare ruimte

Voor zover geen sprake is van te bestemmen mutaties zijn de overige effecten te bestempelen als 'vrij besteedbare ruimte'.

Accres

Het accres valt minder gunstig uit dan in de meicirculaire 2025. In de Miljoenennota is het accres voor het jaar 2026 en verder geactualiseerd op basis van de actuele raming van de ontwikkeling van het bbp door het Centraal Planbureau (CPB) in de Macro Economische Verkenning (MEV) 2026.

BTW compensatiefonds (BCF)

Bij de geactualiseerde raming 2025 blijkt deze zogenoemde 'ruimte onder het plafond' te zijn afgenomen. Dit heeft voor Gooise Meren in 2025 e.v. een structureel nadelig effect van bijna € 300.000.

Overig

Vervroegde tweede kamer verkiezingen

Het kabinet stelt eenmalig extra middelen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Deze vergoeding is aanvullend op de vergoeding die gemeenten jaarlijks via het gemeentefonds krijgen voor de uitvoering van hun wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen. In het tweede Voortgangsverslag 2025 is al

extra budget aangevraagd, zodat deze extra middelen nu als vrij besteedbaar kunnen worden aangemerkt.

Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024

In het tweede Voortgangsverslag 2025 is al € 1 miljoen aanvullend budget aangevraagd, waarmee dat deel nu als vrij besteedbaar wordt aangemerkt.

Naast de hierboven gemelde extra middelen zijn er ook positieve verschillen door de actualisatie van alle onderliggend maatstaven zoals inwoneraantallen, aantal bijstandsontvangers, aantal leerlingen e.d.

4.3 Effect op financieel meerjarenbeeld 2025-2029

Met bovengenoemde mutaties zijn de positieve saldi in de begrotingsjaren vanaf 2026, zoals gepresenteerd in de Begroting 2026, enigszins gunstiger. Omdat de vrije ruimte in deze septembercirculaire in de komende jaren afneemt en naar nihil tendeert handhaven we onze keuzes in de Begroting 2026 om tot een meerjarig structureel sluitende begroting te komen.

Tabel 3: Financieel beeld 2025-2029 <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2025	2026	2027	2028	2029
Financieel beeld Begroting 2026	5.644 N	26 V	115 V	88 V	110 V
Effect sept circulaire 2025 op financieel beeld Begroting 2026	2.065 V	544 V	322 V	144 V	2 V
Financieel beeld, incl. sept circulaire 2025	3.579 N	570 V	437 V	232 V	112 V

* 2025 betreft saldo na Tweede Voortgangsverslag 2025

5. Vervolg

De mutaties voor 2025 worden meegenomen in de Decemberwijziging 2025. De effecten voor 2026 en verder worden meegenomen in het eerste Voortgangsverslag 2026 resp. de Perspectiefnota 2027.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

*drs. E.M. Voorhorst ter
Gemeentesecretaris*

*drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester*